ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» вобаста ба қабули рисолаи доктори фалсафа PhD-доктор аз рӯйи ихтисоси 6D011101.02 – Назария ва методикаи таълими информатика Ҷонмаҳмадов Исломиддин Тешаевич дар мавзуи «Методикаи таълими омӯзгорони ояндаи информатика бо ворид намудани системаи идоракунии курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар фаъолияти касбӣ (дар мисоли LMS MOODLE)»

Комиссияи ташхиси шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» оид ба диссертатсияи Ҷонмаҳмадов Исломиддин Тешаевич дар мавзуи «Методикаи таълими омӯзгорони ояндаи информатика бо ворид намудани системаи идоракунии курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар фаъолияти касбӣ (дар мисоли LMS MOODLE)» аз рӯи ихтисоси 6D011101.02 – Назария ва методикаи таълими информатика дар ҳайати зерин тибқи қарори Шурои диссертатсионӣ аз 20-уми январи соли 2024, протоколи №1 интихоб карда шуданд:

1. Файзализода Баҳрулло Файзалӣ – дотсент, доктори илмҳои педагогӣ, аз рӯи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи омӯзишу парвариш (информатика)
2. Шерматов Дӯстназар Саидович – профессор, доктори илмҳои физикаю математика, аз рӯи ихтисоси 01.04.07 – Физикаи ҳолатҳои конденсӣ (физика).
3. Комилӣ Абдулҳай Шарифзода– профессор, доктори илмҳои физикаю математика аз рӯи ихтисоси 07.00.10 – Таърихи илм ва техника (илмҳои физикаю математика).

Комиссияи экспертӣ тадқиқоти диссертатсионии Ҷонмаҳмадов Исломиддин Тешаевичро омӯхта ва мавриди баррасӣ қарор дода ҳисоб мекунад, ки он кори баитмомрасидаи илмӣ-тахассусӣ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона ва дар сатҳи баланди илмӣ анҷом дода шудааст. Тадқиқот ба ҳадафҳои стратегии мамлакат роҷеъ ба мувофиқгардонии натиҷаҳои илмҳои бунёдӣ, дақиқ, техникӣ ва эксперименталӣ ба воқеияти объективӣ созгор мебошад.

Мавзӯи диссертатсионии Ҷонмаҳмадов И.Т. аҳамияти муҳими илмӣ-амалӣ дошта, дар он қайд мегардад, ки маҳорати омӯзгор дар ташкил ва татбиқи курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар таълим ҷузъи муҳими салоҳияти ӯ дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ мебошад. Барои омӯзгори ояндаи информатика муҳим аст, ки тарзи ҷустуҷӯ ва интихоби

курсҳои омӯзишии таълимиро дар асоси низомномаи таълим омӯзад, мувофиқи мақсад будани курсҳои омӯзиширо ба намудҳои гуногуни дарсҳо ва марҳилаҳои дарс муайян карда, натиҷаҳои фаъолияти донишҷуёнро бо истифодаи онҳо баҳогузорӣ намояд.

Рисолаи мазкур ба яке аз масъалаҳои навсозии низоми маорифи ватанӣ, ки боиси ҷустуҷӯи равишҳои нави ташкили раванди таълим мегардад, аз қабили иттилоотикунонӣ барои таъмини ба сатҳи сифатан нави системаи маориф тавассути истифодаи самаранокии курсҳои омӯзиши фосилавӣ (КОФ) дар ташкили раванди таълими фосилавӣ, тағйирот дар ҳамкории субъектҳои раванди таълим, ташкил ва идоракунии кори мустақилонаи донишҷуён пешбинӣ шудааст.

Асосҳои назариявии таҳқиқоти мазкур аз он иборат аст, ки корҳои зерин таҳия ва татбиқ карда шудаанд: комплекси (маҷмӯи) таълимию методии электронӣ барои курси «Асосҳои барномасозӣ дар забонҳои C/C++, Python ва Pascal ABC», инчунин дар системаи такмили ихтисоси омӯзгорон ва муассисаи махсусгардонидашуда тартиб додани курсҳои интихобӣ истифода бурда мешавад. Инчунин, асосноккунии назариявӣ аз шароитҳои педагогии (амсилаҳо ва технологияҳо) омода намудани омӯзгорониояндаи информатика барои ташкил ва истифодаи курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар фаъолияти касбӣ иборат мебошад.

Натиҷаҳои таҳқиқот консепсияҳои назариявии мавҷударо дар соҳаи омода намудан ба истифодабарии КОФ барои омӯзгорониояндаи информатика мукаммал намуда, дурнамои таҳқиқоти амалиро дар соҳаи ташкилкуни ва ба истифода кардани КОФ дар таълими омӯзгорӣ мекушояд.

Шарти асосии амалӣ кардани таҳқиқоти унвонҷӯ дар раванди ҳамгирои барои татбиқи технологӣ-иттилоотии омода намудани омӯзгорониояндаи информатика, ки ҷузъи асосии он ба донишҷӯён омӯзонидани тарзи ташкил ва истифодаи курсҳои омӯзиши фосилавӣ, бо мақсади истифодаи онҳо дар фаъолиятиояндаи касбии худ мебошад, асоснок ва пешниҳод карда шудааст.

Аз таҳлили кори таҳқиқотӣ маълум мегардад, ки миқдори зиёди мақолаҳои муаллиф солҳои охир вобаста ба мавзӯи таҳқиқотӣ «Методикаи таълими омӯзгорониояндаи информатика бо ворид намудани системаи идоракунии курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар фаъолияти касбӣ (дар мисоли LMS MOODLE)», фаъолияти ҷанбаи ташкилию технологии он, мақсаднокии мустақилонаю маърифатӣ ва самаранокии истифодаи таълими ҳамгиро ва монанди инҳо иншо шудаанд.

Дар асоси чунин муносибат ба муаллиф муяссар гардидааст, ки корҳои озмоишӣ-таҷрибавии худро дар шуъбаҳои рӯзона ва фосилавии се муассисаи таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ: Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири

Хусрав, Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ, Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ татбиқ гардонад. Ба кори озмоишӣ-таҷрибавӣ зиёда аз 333 нафар донишҷӯёни ихтисосҳои информатика ва математика-информатикаи муассисаҳои пойгоҳӣ фаро гирифта шудаанд.

Қобили қайд аст, ки бо таҳлили корҳои назариявӣ ва илмию методӣ оид ба ин масъала, интихоб ва татбиқи маҷмуи усулҳои ба мақсад ва вазифаҳои тадқиқот мувофиқ, такроршавандагии натиҷаҳои тадқиқот муайян карда мешавад ва дар амал ҷорӣ намудани онҳо, мунтазам санҷиши натиҷаҳои тадқиқот оид ба марҳилаҳои гуногуни корҳои таҷрибавии ҷустуҷӯӣ, бо истифода аз усулҳои коркарди омории маълумоти таҷрибавӣ, тасдиқи фарзияи тадқиқотӣ бо натиҷаи корҳои таҷрибавӣ-ҷустуҷӯӣ собит мегардад, марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Фарҳанги мутаносиби докторант PhD имконият додааст, ки ӯ тибқи шиносномаи ихтисоси 6D011101.02 – Назария ва методикаи таълими информатика дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати коркарди консепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд. Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи тадқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи тадқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби тадқиқотӣ мебошад. Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика нақши муайян дорад. Дар асоси гуфтаҳои боло комиссияи ташхиси назди шурои диссертатсионии 6D.КОА-048 чунин хулоса менамояд:

1. Диссертатсияи Ҷонмаҳмадов Исломиддин Тешаевич дар мавзуи «Методикаи таълими омӯзгорони ояндаи информатика бо ворид намудани системаи идоракунии курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар фаъолияти касбӣ (дар мисоли LMS MOODLE)» мутобиқ ба талаботи банди 53-и Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-юми июни соли 2023, таҳти №295 тасдиқ гардидааст, иҷро шудааст. Таҳқиқоти илмӣ дар кафедраи технологияи иттилоотӣ ва методикаи таълими информатикаи Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» муҳокима шуда, ба ҳимоя тавсия гардидааст. Дар хулосаи Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» ба диссертатсия баҳои ҳамаҷонибаи объективӣ дода шуда, мусбат арзёбӣ гардидааст.

2. Диссертатсияи мазкур ба талаботи бандҳои 32-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-юми июни соли 2023, таҳти №295 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия кори илмӣ-таҳқиқотии тахассусӣ ва мустақилона анҷомёфта буда, пажуҳиши ҳамаҷонибаи муайян намудани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷуёнро дар машғулиятҳои фанҳои табиӣ-риёзӣ фаро мегирад.
3. Дар диссертатсия пешниҳоду хулосаҳои илмии асоснок ва боэътимод коркард шудаанд, ки дар самаранокии корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, дар муайян намудани имкониятҳои интегратсияи таълими фосилавӣ тавассути фаъолияти идоракунии LMS Moodle дар такмили стандарту барномаҳои таълимию тарбиявӣ ва санадҳои қонунгузории соҳаи маорифи кишвар доир ба мавзӯи таҳқиқшаванда метавон истифода намуд.
4. Диссертатсияи мазкур аз ҷиҳати моҳият ва мазмун ба шиносномаи ихтисоси 6D011101.02 – Назария ва методикаи таълими информатика, ки аз рӯи он ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8 апрели соли 2022, №126 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мутобиқ мебошад. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷа ва унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.
5. Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон - тоҷикӣ ва русӣ интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти корро якҷоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмуъ фарогири 29 интишороти муаллиф инъикос ёфтаанд, ки аз онҳо 4-тояшро дастурҳои таълимию методии аз ҷониби Шӯрои илмӣ-методии ДДБ ба номи Носири Хусрав тавсияшуда, 7-тояшро мақолаҳои илмии дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон банашррасида, аз ҷумла 3-тояш дар алоҳидагӣ ва 18-тои боқимондаашро мақолаҳои дар дигар нашриёҳо бачопрасида, аз ҷумла дар нашриёҳои шомили пойгоҳи китобхонаи илмии электронии ELIBRARY.ru, маводи конференсияҳои илмии байналмилалӣ (РИНЦ) ва ҷумҳуриявӣ ташкил додаанд. Теъдоди маводи нашршуда ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии

Тоҷикистон аз 26-юми июни соли 2023, №295 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Ҷонмаҳмадов Исломиддин Тешаевич истифодаи мавод бе нишон додани маъхаз мавҷуд набуда, тамоми манбаъҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъҳаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-юми июни соли 2023, таҳти №295 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.
7. Диссертатсия ба талаботи банди 31-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) мувофиқат мекунад. Диссертатсияи мазкур аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои умумият ва ягонагии дохилӣ мебошад.

Навгонии илмӣ ва муқарароти барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсиониро собит месозанд. Комисссияи ташхисӣ талаботи банди 61-уми Низомномаи шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-юми июни соли 2023, таҳти №295 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Ҷонмаҳмадов Исломиддин Тешаевич дар мавзуи «Методикаи таълими омӯзгорони ояндаи информатика бо ворид намудани системаи идоракунии курсҳои омӯзиши фосилавӣ дар фаъолияти касбӣ (дар мисоли LMS MOODLE)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа PhD-доктор аз рӯи ихтисоси 6D011101.02 – Назария ва методикаи таълими информатика ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба **ҳимоя** қабул карда шавад.
2. Ба ҳайси муқарризони расмӣ ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:
3. **Исломов Озод Азимович,** доктори илмҳои педагогӣ, профессор, профессори кафедраи нақшакашӣ, геометрияи тасвирӣ ва методикаи таълими Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров».
4. **Назаров Аҳтам Пулатович**, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, дотсенти кафедраи технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ».
5. Пешниҳод мегардад, ки муассисаи муқарризи диссертатсия Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таъин карда шавад.

6. Барои нашри эълон оид ба ҳимоя ва ҷойгир намудани автореферат ва диссертатсия дар сомонаи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.
7. Барои чопи автореферат ба ҳуқуқи дастнавис дар теъдоди 100 нусха иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия, д.и.п., дотсент Файзализода Б.Ф.

Узви комиссия, д.и.ф.м., профессор Шерматов Д.С.

Узви комиссия, д.и.ф.м., профессор Комилӣ А. Ш.

Тасдиқ мекунам:
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси ДДБ ба номи Носири Хусрав Шукурзод Ҷ.А.